

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף

עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]

מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת בבא בתרא

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך

נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות

תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36

פעיה"ק ירושלים תובב"א

טל: 02(571-2016)

פ"ח יש נוחלין

גמ' קח. - קטו.

אב קודם לאח [למ"ד קראי שלא כסדרן - שארו, למ"ד כסדרן - והעברתם - מאב במקום בת ולא במקום אחין]

ואחרי הבן [הקרוב - קרוב קודם] ובת [פוטרת מיבום, והעברתם]

אם וקרוביה אינן יורשין [ממשפחתו וירש אותה - ואינה קרויה משפחה [למשפחותם לבית אבותם]; קטו. - בת יורשת ולא מורשת, ר"ח - ממטות]

אא"כ היא הכי קרובה מצד משפחת האב

ר"י בר"ש קיד: - אשה יורשת בנה [מטות - היקש מטה האם למטה האב]

אם אין אב [משפחת אב קרויה משפחה]

{ תולין קלקלה במקולקל; ידבק בטובים; פוטיאל; הנושא אשה יבדוק באחיה; ישכיר עצמו לעבודה נבזה ואל יצטרך לבריות }

בן קודם לבת [ובן אין לו, למה יגרע וכו' כי אין לו בן, הקרוב - קרוב קודם, והתנחלתם לבניכם אחריכם, לאלה תחלק - זכרים]

בשאר ירושות [נירש - היקש ירושה ראשונה (לרשב"ם - הכתובה תחלה) לירושה שניה]

בן קודם לבת בנכסי אם [בת יורשת נחלה ממטות וק"ו לבן והוא קודם, היקש מטה האם למטה האב], ר' זכריה בן הקצב - שניהם שוין [דין]

אין פי שנים בנכסי האם [אשר ימצא לו, אונו, לו משפט הבכורה]

אין ירושה בקבר בנכסי אם [לרשב"ם - פקע כח הבן כשמת,

קנט: - "סיבה" בבן נלמד מ"סיבה" בבעל דאינו יורש אשתו כשהיא בקבר]

ירושת אשתו [ר"ע - שארו וירש אותה, ר' ישמעאל - וכל בת יורשת ממטות, ולא תסוב נחלה לבני" (לברייטא איירי בסיבת הבן), ולא תסוב נחלה ממטה למטה אחר, בגבעת פנחס בנו, ליאיר כ"ג

ערים (מח' בכתובות פד. אי דאו' או דרבנן)]

אבל לא בראוי [ירושת יאיר, בגבעת פנחס בנו אשר ניתן לו - ולא לאביהם]

ב"ק מב: - ולא כופר לר"ע ושאר נזקין לרבנן

ולא בקבר

אבל אינה יורשת בעלה [אותה]

לרשב"ם ספק לאביי אי יורשת נחלה צריכה בעל ג"כ ממשפחת אמה

ר' יימר - א"צ - שכבר הוסבה הנחלה

קכ. - אין איסור הסבה לבנות צלפחד [לטוב בעיניהם תהיינה לנשים]

תחלת דין נחלות ביום [ביום הנחילן]

לחוקת משפט - רשב"ם - צריך ג' לחלוקת נחלות

ראו בלילה אין עד נעשה דיין (אא"כ אחרים יעידו בפניהם) [א"א להזימה, ועמדו שני האנשים לפני ה']

קנין דמתנה חוזר - רבה - כל זמן שיושבין, רב יוסף (להל') - שעוסקין באותו ענין קודם לכן - לרשב"ם אינו דין

רשב"ם קיא: - קיד.

בעל קודם לבן - לרשב"ם - הגזה"כ שירש אע"פ שאינו קרוב

לרשב"ם - אחות אב קודם לבן אחי האב

לרשב"ם - מקבלים עדות בלילה ודין למחר, משא"כ ראייה בלילה אין עד נעשה דיין

לרשב"ם - הזמינום להעיד או כוונתו להעיד אין נעשה דיין

לרשב"ם - קרוב שכוונתו להעיד, בטלה כל העדות

גמ' קטו. - קטז :

סדר נחלות: (בעל) - בן - בת - אב - אח - אחות - אבי האב - אחי האב - אחות האב

כל הקודם, יוצאי יריכו קודמין [אין לו - עיין עליו (רשב"ם - עובר ירך אמו), (ענה מיושבי הארץ, רשב"ם - בנות צלפחד ירשו בתוך אחי אביהן ולא בנות חפר, מיכס - שבת יורשת כבן ולא תחייבם אמן,

קנט. - תחת אבותיך יהיו בניך)]

חוץ מבנימין שהתנו שאח קודם לבת הבן [רשב"ם - הפקר ב"ד]

נחלה ממשמשת והולכת עד ראובן [לרשב"ם - עיין עליו למעלה ג"כ]

{ ר' יוחנן בן זכאי נצח צדוקים שאמרו תירש הבת עם בת הבן; עברה על שאינו מניח בן/תלמיד, יניח בן כמותו; קשה עניות כנ' מכות (איוב); חולה בביתו ילך לחכם ויבקש רחמים }

רבא - אבי האב קודם לאח [לרשב"ם - בני בני בני בני], ספק לרמי ב"ח (להל') - אח קודם [מכח אביו]

גמ' קיז. - קכב :

א"י - ר' יאשיה - ליוצאי מצרים נתחלקה [לשמות מטות אבותם] בני כ' [לאלה תחלק - כאלה] ר' יונתן - לבאי הארץ [לאלה תחלק הארץ] ואח"כ נתחלקה כאילו ליוצאי מצרים

(רשב"ם - שהיו בני כ') [מטות אבותם] ופחות מבני כ' נטלו בזכות אבותם או אבי (אבי)

אבותם/אמותם ע"י חזרה

ר"ש ב"א - לאלו ולאלו (רשב"ם - נוטלין בשביל עצמן ואביהן, תוספתא - אפי' אדם א' שהיה שם ושם)

יזהר מעיין הרע חוץ מזרע יוסף [עלי עין, וידגון]

מרגלים, מתלוננים (250), עדת קורח אין להם חלק [לא היה בתוך העדה, הנועדים על ה', בעדת קרח,

רשב"ם - ספרי - לאלה (לכשרים) תחלק]

חלק מרגלים ליהושע וכלב [חיו מן האנשים]

יש מ"ד דחלק מתלוננים ועדת קורח ליהושע וכלב [היקש מתלוננים (שבעדת קרח) למרגלים]

ולא לקחו יהושע וכלב בגורל [ע"פ ה', כאשר דבר משה]

א"י מוחזקת להן מיצי"מ [חבלי מנשה עשרה - 6 וד' לבנות צלפחד (נתן תתן וכו') והעברת (חלק

בכורה) את נחלת אביהן להן], ונתתי אותה לכם מורשה]

{ ראוייה פ' נחלות/מקושש שתכתב ע"י משה אלא שמגלגלים זכות ע"י זכאי וחובה ע"י חייב; מתנבאין

ראינן יודעין; בנות צלפחד; ניסת בת מ' שוב אינה יולדת חוץ מצדקניות;

ויקח את בת לוי (בת ק"ל) }

ר' יאשי' (להל') - אין חולקין כבוד לתלמיד במקום הרב

אבא חנן משום ר"א - חולקין (להל') - רק כשחלק לו רבו כבוד)

בישיבה (דיון, תורה) הלך אחר החכמה דמפליג

במסיבה הלך אחר הזקנה דמפליג וחכם קצת (רשב"ם - כששניהם לא מופלגין - הלך אחר זקנה)

המצות לדורות [אמור אליהם לדורותיכם]

אבל לא תסוב רק לאותו דור [זה הדבר] ולא לבנות צלפחד [לטוב בעיניהם]

הפרת נדרים בג' הדיוטות [ב"ה - ג"ש זה הדבר לשחוטי חוץ, ב"ש כבן עזאי - מועדי ה' צריכין מומחין

- ולא נדרים; ובעי ג']

או ביחיד מומחה [ראשי מטות]

לב"ה יש שאלה בהקדש [ג"ש שחוטי חוץ לנדרים (רשב"ם - ופטור מכות)]

לב"ש אין שאלה [הקדש טעות הקדש (לרשב"ם - וחכם משוי ליה טעות)]

שבת א"צ קידוש ב"ד [ריה"ג - מועדי ה', קידושין לז: - מושבותיכם]

{ ט"ו באב: הותרו שבטים (רשב"ם - שלא היו באותו דור) זב"ז [זה הדבר], הותר שבט בנימין [איש ממנו

ולא מבנינו], כלו מתו מדבר (לרשב"ם - לא מתו בשנה אחרונה) וחזר דיבור למשה, הושע בן אלה

ביטל פרדסאות של ירבעם, הרוגי ביתר לקבורה, פסקו מלכרות עצים למערכה [רשב"ם -

משלימין מצוה גדולה, ר' גרשום - פנויין לתורה]; יוה"כ: יום סליחה, לוחות אחרונות; ז' קפלו את

כל העולם; לא נגזרה על שבט לוי, פחות מבן כ', יתר מבן ס'; יאיר בן מנשה שקול כרוב
{ סנהדרין }

א"י לשבטים אפלוג [בין רב למעט] עפ"י אורים ותומים [על פי] וגורל
ונתחלקה לקרובה ולרחוקה מירושלים בכספים לר"א, בקרקע לר' יהושע [בין רב למעט]
לעת"ל חלק י"ג למשיח, והקב"ה מחלק, ולכ"א בהר שפלה ועמק

רשב"ם קטז: - קיח:

תוספתא - בני בכור שמת בחיי אביו לוקחים חלק בכורה [ירושלמי - משפט משפט (כפילה כפשיטה) -
כאילו קיים]

אם אין מוריש אין חלק למ"ד נתחלקה ליוצאי מצרים
מחזירין לאביהן ואח"כ מורישין ב' חלקים לבכור או ליורשיו

גמ' קכב: - קכו:

נ"מ בין נכסי אב לנכסי אם - פי שנים לבן מאב (ספרי - אבל לא לבת [וילדו לו בנים]),
מזונות לבת מאב [תנאי כתובה]

פי שנים = כאח אחד [ביום הנחילו את בניו - ריבוי אצל אחין, בני ראובן בכור ישראל (ולא לנחלה),
והבכורה ליוסף, שכס אחד על אחיך - כראובן ושמעון יהיו לי]

{ בכורה לרחל משום צניעותה; ועיני לאה רכות; ע' נפש - יוכבד; עשו נמסר ביד זרע יוסף }

פי שנים:

(א) במתנות כהונה (שחוט בחייו ובמכירי כהונה [רש"י גיטין ל. - כהני אסחי דעתייהו,
רשב"ם - זיכוי גמור מיד כשנשחט] למ"ד כהורמו דמי)

(ב) בקדשים קלים מחיים לריה"ג

(ג) בשבח נכסים דממילא אחר מיתה (מושכרת לאחרים והם זנין, וילדה)
לרבנן (להל') לא [לתת לו - עד דמטא לידו (רשב"ם - דנותן (דשלב"ע)), בכל אשר
ימצא לו, אישתני לדבר אחר - עשב לחטים],

חוץ: מדיקלא ואלים, שירטון [שמו עליו]

לרבי כן [פי שנים - היקש לחלק הפשוט - אע"ג דלא מטא לידו]

וכן שטר חוב [רשב"ם - השטר השביח] בין במלוה בין ברבית

ר"נ - הל' כרבי, רבא - רק בדיעבד, רב - הל' כרבנן, ר' חייא - ספק (לרשב"ם - בכ"מ אי כרבי או
כחבירי)

(ד) לרבנן - שמואל - אין פי שנים במלוה

בני מערבא ואמימר - יש פי שנים [שטר כמאן דגביא - רשב"ם ור"ח - כמשכון] ולא ברבית

לרבה בגבו קרקע יש לו, גבו מעות אין לו [לרשב"ם - שעבוד למלוה כמשכון, ואי זבין אין זביני,

קעה: - שעבודא דאו' [לרשב"ם - ימצא לו,]]

לר"נ - בגבו מעות יש לו, גבו קרקע אין לו [לרשב"ם - דמעות יהיב ומעות שקיל]

רבה עצמו, ר"פ להל' - בכ"מ אין לו [רשב"ם - הלוח יכול למכור הקרקע והוי ראוי, גמ' קעה: - שעבודא

לאו דאו' [חוץ ממשכון [בע"ח קונה משכון]

ר"נ עצמו - לרשב"ם בכ"מ אין לו [מכאן ולהבא הוא גובה] חוץ מבע"ח גובה קרקע [מדר' נתן]

ובשבח פסק כרבי

מלוה שבכור חייב לאביו - ר"פ - יחלקו חלק בכורה [לרשב"ם - מספק - אולי בעין יפה גמר ומקני לאביו]

(ה) על חד מצרא [פי שנים - היקש]

יכול לומר לא אטול חלק בכור [לתת לו] ואז אינו נותן פי שנים לבע"ח

נכסי לסבתא ואחרין ליורשי -

רב הונא - ליורשי ואפי' ליורשי יורשי - הבעל [אחרין כמעכשיו - רשב"ם - והבת מוחזקת בגוף הקרקע

בחייה]

רב ענן - ליורשי ולא ליורשי יורשי (אפי' בן הבת)

להל' - בני מערבא - רק לא לבעל [אחריך לאו כמעכשיו ונחשב ראוי - מכר סבתא הוי זביני] חוץ
מנתן היום ולאחר מיתה

מיחה (נחלוק מיד ואשביח שלי) יש לו פי שנים בשבח שהשביחו [רשב"ם - פי שנים משעה שחפץ לזכות] חוץ
מְדַרְכוּ עֲנָבִים [קנו בשינוי - כשעת גזילה]

לקח חלק בשדה כפשוט -

ר"פ - ויתר באותה שדה [אין לבכור קודם חלוקה (רשב"ם - לתת - עד דאתי לידו)]
רב פפי, להל' - ויתר בכל הנכסים [יש לבכור קודם חלוקה (רשב"ם - לתת - ראוי לו משמת)]

רשב"ם קכה: - קכו:

אח הוי יורש ולא יורש יורשי

לפני חלוקה - לרשב"ם לא יכול למכור חלק פשיטותו

לסיכום - אין פי שנים: (1) ראוי, (2) בנכסי האם, (3) בת, (4) השביחו יתומים, שבח דממילא לרבנן, (5) ענבים
ודרכום, (6) איני רוצה, (7) מח' במלוה (מח' בגבו קרקע, מעות), ברבית לרבנן, (8) לוח בכור מאביו,
(9) לקח כפשוט - ויתר, (10) טומטום שנקרע, (11) ספק בכור, (12) לר' יוחנן ב"ב בנתן לאחר, (13) "תן
בבכורתו" ולקח, (14) עובר בשעת מיתה, (15) יוצא דופן, (16) שושבינות, (17) קרקע משועבד לטסקא

גמ' קכו: - קכח:

יכיר - צ"ל בכורי, או בכור ומסי רוקיה (ואי לא - מפקינן מיניה)

טומטום שנקרע: (1) אין פי שנים [והיה הבן - מלידה],

(2) אין בן סורר ומורה [כי יהיה - מלידה],

(3) אינו ממעט חלק בכורה [וילדו לו בנים],

(4) רב שיזבי - אינו נימול בשבת (מספק) [וילדה זכר],

(5) רב שרביא - אין טומאת לידה [וילדה זכר] (תנא בנדה - תשב לזכר ולנקבה)

ספק בכור - מעולם לא הוכרו - אין כותבין הרשאה זל"ז [בכור ולא ספק] (לרשב"ם - ה"א דמהני משום
דיש בכור קודם חלוקה)

שמואל - בכור ע"פ אבא ובכור ע"פ חזקה כותבין הרשאה זל"ז [ספק אי הל' כר"י או כרבנן]

ר"י, ר' אבא, להל' - אבא נאמן נגד חזקה [יכיר] אפי' לומר בן גרושה [לרשב"ם - סברא מה לי בכור מה לי
דבר אחר]

רבנן, ר' יוחנן - אינו נאמן אלא בצריך היכרא [יכיר - אפי' בנכסים שנפל אח"כ ובשעת גוסס ודלא
עבידי דאתו]

ר' יוחנן - "עבדי הוא" "בני הוא" נאמן ולא הפוך; בבית המכס הפוך

ר' אבא: "השבע וטול" אינו חוזר (לרש"י - אפי' לא נשבע (חשיב גמר דין))

אין בע"ח גובה מעבדי יתומים [רשב"ם - לא סמכא דעתיה]

שלישי יכול להעיד לשני (רבא (לרשב"ם להל') - אף לראשון,

מב"ר אשי - אף לסבא (לא להל'), (לרשב"ם - עד סוף הדורות פסול)

יודע עדות קרקע ונסתמא פסול [רשב"ם - אומד דעת] (כל שתחלתו או סופו בפסלות

פסול [רשב"ם - והוא עד או ראה])

טול אשתי כבן - רק בנכסים של עכשיו וכחשבון הבנים בשעת חלוקה

לוה אומר פרעתי, ועדים שפרע כולו - נשבע וגובה מבני חורין [מירתת מהעדים שיסייעו למלוה]
(למב"ר אשי פטור משבועה [משיב אבידה])

גמ' קכט. - קלג.

לרבנן לא יכול לשנות ירושה [מתנה עמ"ש בתורה, הבן לא מחיל] אלא בלשון מתנה בדבריו

רב דימי אמר ר' יוחנן, רב המנונא - דוקא באדם א' ושדה א'

ר' אלעזר, ר"נ - אפי' אדם א' וב' שדות והפוך

רבין אמר ר' יוחנן, רב ששת - אפי' ב' שדות וב' בנ"א

ר"ל - אחר כדי דיבור רק כשאמר "שנתתים להם" באמצע או אמר מתנה וירושה תוך כדי דיבור או בשתי תק"ח בב"א (בנין דכרין ובנות נוקבין)

ר' יוחנן בן ברוקה, להל' - פלוני יירשני - על מי שראוי ליורשו דבריו קיימין [ביום הנחילון] (רשב"ם - אפי' כתב)

רבנן לל"ק - אפי' בת במקום בן (ל"מ ברשב"ם קטו: - חוץ מתירש בת עם בת הבן [כצדוקין])

ר' ישמעאל בנו, רשב"ם להל' - רק בן בין הבנים

חוץ: מחלק בכור [לא יוכל לבכר], מלשון מתנה (רשב"ם)

וספק אם בשכ"מ או אף בבריא (למסקנא: אף בריא לרשב"ם, ספק לרשב"ם העקרי)

נכסי לך ואחריו יירש פלוני ואחרי אחריו יירש פלוני - מת שני בחיי ראשון יחזרו ליורשי ראשון (ולרבי קלה). ליורשי נתן] [רשב"ם - שלישי מכח שני],

לר' יוחנן ב"ב אפי' במת ראשון הראוי ליורשו [ירושה אין לה הפסק (רשב"ם - חוץ ממפרש לשון מתנה, גאונים - אפ"ה)]

תוך כדי דיבור כדיבור [לרשב"ם - כאומר ב' דברים ביחד]

חוץ: מע"ז (לרשב"ם - בהתפיס או הקצה לע"ז) [לרשב"ם - חומרא דע"ז], מגדף, קידושין וגירושין [רשב"ם - החמירו משום לעז ממזרות]

{ אין למדין הל' אלא "הל' למעשה" ולא ידמה בטריפות (רשב"ם - וסומכין על הל' פסוקה בגמ'); רבא - על פסק שלי שיש עליו פירכא - אתא לקמאי, אחר מיתתי לא תקרע ולא תגמרו מיניה }

כותב כל נכסיו לאשתו או לבנו עשאו אפוטרופא: אפי' בעריסה, בנו ואחר, אשתו ואחר, אשתו אצל אחין, אשתו אצל בני הבעל; בבריא - ספק לאשתו ארוסה, גרושה - במתנה

בת אצל בנים - לרבינא לא קנתה (רשב"ם - אפוטרופא), לרב עורא קנתה

כתב פירות (רשב"ם - או קרקע) לאשתו - גובה מותר כתובתה משאר הקרקע

כתב כל נכסיו לאשתו (ארוסה, גרושה) ובע"ח גבה -

ר"א - תקרע מתנה - ולא מחלה שעבוד נכסים הללו,

חכמים, להל' - מחלה השעבוד [אומדנא - בהנאה דיצא קול שקיבלה]

כתב נכסיו לבניו ולאשתו קרקע כל שהוא או דקל לפירותיו או פירות מחוברין - מחלה השעבוד [לת"ק - כשהיתה שם וקיבלה עליה בפירוש, לר' יוסי - (לרש"י במחלק בפניה ושותקת) הנאה שהיא שותף בבנים],

חוץ: משייר דקלא, בבריא ספק, נתן לה מטלטלי, מה דעתיד לקנות, רב כהנא - ירש הבעל נכסים שמחלה (ור' פפי חולק), אמימר (קנ) - שייר מטלטלי דכתב בכתובה והן בעין

אלמנה ניזונית ממתנת שכ"מ [דרבנן] ולא משאר משועבדים

רשב"ם קלא. - קלא:

לרשב"ם העקרי - מתנה שבא לאחר מיתה שאז היא הקונה בעולם, אין חסרון של לדבר שלבל"ע

רא"ש - נ"מ בין כותב כל נכסיו לר' יוחנן ב"ב: רשב"ם - נ"מ בין לשון ירושה ללשון מתנה

סיכום - נ"מ בין ירושה ומתנה: רבנן דר' יוחנן ב"ב, משמוש, ראוי, כשיש רק קנין הגוף, נכסי לאחריו, ירושה אין לה הפסק, הקנאה בע"כ, אם יכול לחזור לפני שחל, חל מחיים ~ לאחר מיתה, חייב במעשר בירושה, חוזר ביובל, עבד עברי עובד בן מדין ירושה, קטן אין לו זכייה דאו', שור הנסקל - אותם בעלים מתחלה ועד סוף, עובר קני

גמ' קלא: - קלה:

נתן לאחר והניח בניו שאינם הגונים - רשב"ג (רשב"ם - לר' יוחנן להל') - זכור לטוב, רבנן, להל' - אין רוח חכמים [רשב"ם - עקר נחלה דאו', שמא נפקא זרע מעליא]

{ יונתן בן עוזיאל נצח שמאי, תלמיד הגדול דב"ה, עוף נשרף; ר' יוחנן בן זכאי }

זה בני נאמן - ליורשו [בידון] (רשב"ם - ולא בנכסים הבאים לאחר מיכן (רש"ש - לרבנן דר"י קנז): [יכיר רק כשבדוע שהוא בן]), ליבם אפי' מוחזק באח (רשב"ם - בלי עדים) [בידו לגרשה]

אין לי אח נאמן א"כ יש קול דיש עדים במדינת הים
זה אחי אינו נאמן - ליבם בלא מוחזק באח,
לירש עם שאר אחיו כשאינם יודעים (לאביי הוי שמא ושמא),
אבל הם יורשים אותו וספק אם גם שבח דממילא במה שקיבל מאחיו המעיד
גרשתי אשתי - נאמן להבא לפטור מיבום ואינו נאמן למפרע [אין קלא]
ומח' ר' מרי ורב זביד בלמפרע אי פלגינן דיבורא ללהבא ולכו"ע בתרי גופי פלגינן
להל', אביי, רבא - אינו נאמן לפטור מיבום

רשב"ם קלה.

לרשב"ם בטענת יש לי בן [דכידו לגרשה] מותרת לכהן

גמ' קלה: - קלוז.

דייתיקי שכ"מ צריך קנין לפני מיתה,
ושטר בריא - ר"י - צריך "מהיום ולאחר מיתה" (גוף מהיום ופירות לאחר מיתה)
חוץ משטר שכתב בו קנין (לרב פפי דוקא "אקנייה וקנינא מיניה")
לר' יוסי - זמן שמוכיח מספיק (רשב"ם להל' חוץ מגט), לגאונים המנהג כרבי יהודה)
שכ"מ אמר כתבו ותנו ומת - אין כותבין [רצה להקנות בשטר]
תנו אף כתובו - כותבין [מיפה כחון] (ולא בכריא)
כותב נכסיו לבנו לאחר מיתה ומכר הבן ומת בחיי אב -
לר' יוחנן - לא קנה לוקח [קנין פירות דאב כקנין הגוף] לרשב"ם - ויחזרו ליורשי האב [הבן סילק עצמו]
ר"ל, להל' - קנה לוקח [לאו כקנין הגוף],
חוץ: מתקנת אושא, מ"אחריך לפלוני" לרשב"ג דמשמע דאף הגוף נתן לראשון
(משא"כ ב"אחריך לעצמי" לרב הונא בדר"י)
לך ואחריך לפלוני - רבי - שני מוציא מלקוחות הראשון, חוץ מאתרוג דראשון יוצא לר"נ בר יצחק
[רשב"ם - היינו "פירות" (רא"ש - כמתנה ע"מ להחזיר)] (ור"נ ב"ר חסדא חולק)
רשב"ג, להל' - אינו מוציא [רשב"ם לר' יוחנן - מח' אי כקנין הגוף, לר"ל - לכו"ע לאו כקה"ג ומח' אי "אחריך"
שאני], חוץ ממקבל במתנת שכ"מ [אביי הדר - מתנת שכ"מ קנה לאחר מיתה]
ולכתחלה לא ימכור (חוץ מאחריך לעצמי לרב ביבי בר אביי)

רשב"ם קלה: - קלו:

מהיום ולאחר מיתה - לרשב"ם א"א לחזור

שדה לפירות לר"ל מביא ואינו קורא - לרשב"ם - יניקת קרקע לפירות = "מארצך"

גמ' קלוז: - קלט:

אח שנטל אתרוג של תפוסת הבית יצא - כשיכול לאוכלו
מתנה ע"מ להחזיר והקדיש - רב אשי - ע"מ שתחזירו חל, שתחזירו לי לא חל
קבלת מתנה בע"כ - צווח מעיקרא לא קנה (לרשב"ם - והוי הפקר כר"ל [הנותן סילק עצמו] ולרשב"ג לנותן)
שתק ולסוף צווח קנה
זיכה ע"י אחר ושתק ולסוף צווח - לת"ק קנה, לרשב"ג לא קנה
שכ"מ שאמר תן לזה ולזה - בע"ח גובה מכולם, לזה ולאחריו לזה - גובה מאחרון
תן 200 לבכורי, לאשתי, לבע"ח כראוי לו - נוטל לבד מחלקם [כר"ע דדייק לישנא יתירא]
בכורתו, בכתובתה - ידן על עליונה - או או
תן 200 - לרשב"ם או או

מח' חכמים ור"מ אי כותבין דברי שכ"מ ש"פלוני חייב ליי" אע"פ שאין מכירין [מח' אי חיישינן לב"ד
טועין], להל' לא חיישינן חוץ מכתבת גט חליצה ומיאון לרבא/לרב סחורה (לגי' רש"י) [ב"ד בתר
ב"ד לא דייק]

כותב נכסיו לבנו מהיום ולאחר מיתה - פירות המחוברין במיתתו לבנו
מכר הבן לאחר בחייו או כותב לאחר - ליורשין

גדולים וקטנים יורשים בשוה - וגדול אחי בדיעבד מתלבש מתפוסת הבית [לישתמעו מיליה]

אין מזונות בנן נוקבן כשיש רק בנות

גובה מבעל פרנסת אחות אשתו [קול כשטר]

בעל כיורש לענין מזונות חמותו, לענין יובל, ר"ח להל' - לענין לוותה קודם שנשאת,
בעל כלוקח ראשון בנכסי מלוג (תקנת אושא), במתנה לה ואחריה לפלוני [רבנן חששו לפסידא]

רשב"ם קלז: - קלט:

לרשב"ם א"צ תנאי כפול בממונות [בתר אומדן דעתו, רק חומרא דעריות]

מתנה ע"מ להחזיר כשומר חנם

בע"ח גובה ממתנת שכ"מ מטלטלי קודם שקיבלו, וקרקע אחר שקיבלו [כירושה] (רש"ש - אפי' מלוה ע"פ)

לרשב"ם - אי בעל הוי לוקח מחיים, גם לאחר מיתתה לא פקע